

Ședința

Consiliului Național pentru Statistică (CNS)

15 octombrie 2020 (on-line)

**Implementarea
Strategiei de Dezvoltare a
Sistemului Statistic Național,
SSN 2016-2020 (anii 2016-2019
și 9 luni 2020)**

Oleg CARA

Director General al Biroului Național de Statistică
(NBS)

oleg.cara@statistica.gov.md

Cuprins

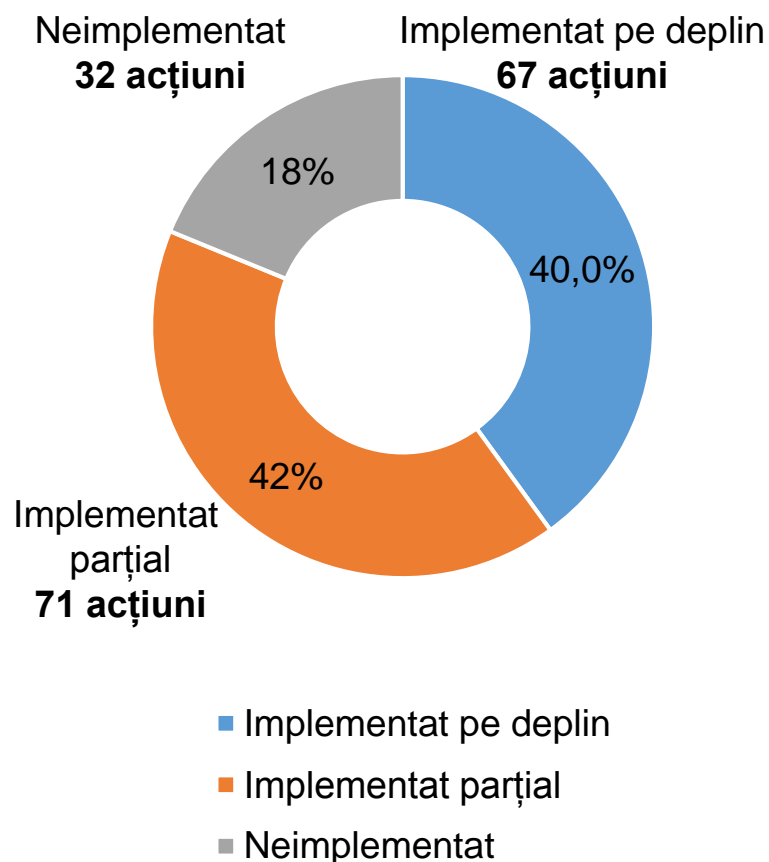
- **Întroducere**
- **Realizări**
- **Provocări**
- **Priorități**
- **Planificare strategică**

Întroducere

Strategia Națională de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2016-2020:

- Aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1451 din 30.12.2016
- Prevede 170 de acțiuni și sub acțiuni
- De implementarea acțiunilor sunt responsabile 37 instituții care participă în procesul de furnizare a datelor statistice și administrative (BNS, BNM, MF, MSMPS, MADRM, etc.)

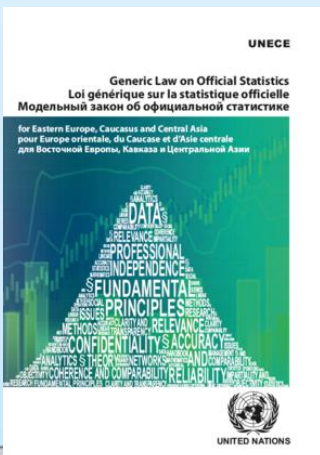
Implementarea SD SSN: 2016-2019 și 9 luni 2020

- **Gradul de realizare a SDSSN pentru anii 2016 - 2019 și 9 luni 2020 constituie 40,0%;**
- **Din totalul de 170 de acțiuni planificate au fost implementate pe deplin – 67 acțiuni (40%), implementate parțial – 71 acțiuni (42,0%), neimplementate – 32 acțiuni (18%)**

Realizări majore ce țin de cadrul instituțional

- **Legea nr.93 din 26.05.2017 cu privire la statistica oficială (elaborată conform recomandărilor ONU și UE)**
- **Hotărârea Guvernului nr.244 din 21.03.2018 Cu privire la Consiliul Național pentru Statistică**
- **Hotărârea Guvernului nr.935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică**
- **Hotărârea Guvernului nr. 862 din 30.10.2017 cu privire la instituirea Comisiei Naționale pentru Recensăminte Runda Mondială 2020 și elaborarea Proiectul legii**

Coordonarea Sistemului Statistic Național (SSN)

- Organizate activități de instruire a colaboratorilor din cadrul SSN în cadrul diverselor proiecte de asistență tehnică
- Promovate metodele inovative în producerea de date statistice în cadrul SSN
- Organizat un șir de evenimente cu participarea producătorilor de statistici oficiale interesați, (cursuri de instruire, ședințe de lucru, ateliere de lucru)
- Create grupuri specifice cu utilizatorii și respondenții pe domeniile: statistica întreprinderilor, agricultură, mediu, social
- Inițiat procesul de transfer al unor lucrări statistice ale Biroului Național de Statistică către alți producători de statistici (e.g. transferul producerii datelor privind statistica deșeurilor din 2012, de la BNS la MADRM, Agenția Mediului)

Realizări majore ce țin de produse și servicii statistice (1)

- Aprobat Nomenclatorul Unităților Teritoriale de Statistică
- Aprobată politica de calitate a Biroului Național de Statistică prin Hotărârea Colegiului din 29 iunie 2019
- Extinse metadatele pentru *indicatori pe termen scurt în energetică, cifra de afaceri în comerț și servicii, protecția aerului atmosferic, formarea și utilizarea deșeurilor*
- Documentate integral 2 procese statistice pentru Ancheta Forței de Muncă (cercetare în gospodării) și cercetarea în întreprinderi PRODMOLD
- Dezvoltată Banca de date a BNS și plasate noi produse statistice pe site-ul BNS (infografice, aplicații noi de vizualizare a datelor, etc.)

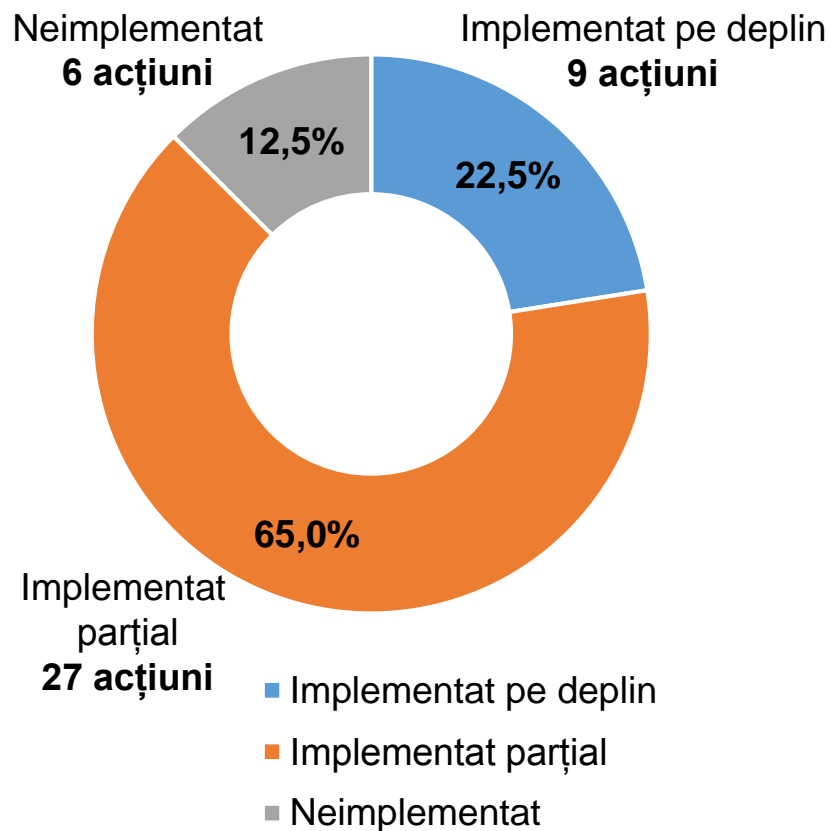
Realizări majore ce țin de produse și servicii statistice(2): lucrări în premieră

- Indicatorii privind statistica inovării conform cerințelor UE
- Produsul Regional Brut
- Cercetarea statistică privind Tranziția de la muncă la pensionare în conformitate cu normele UE (modul adițional la Ancheta Forței de Muncă)
- Diseminate rezultatele RPL 2014
- Adoptată metodologia Sistemului Conturilor Naționale a ONU, vers. 2008, compatibilă cu metodologia Sistemului European de Conturi, vers.2010 (SCN ONU-2008/SEC -2010)
- Cercetările selective în agricultură conform chestionarelor noi 1-CMPA și 2-CMPA
- Adaptat setul de indicatori ODD aprobați de către Comitetul pentru Statistică a ONU (sesiunea 46), și elaborată lista de indicatori ODD naționali
- Revizuiți indicatorii de monitorizare a implementării ODD până în 2030 și descrierea metodologică a acestora

Realizări majore ce țin de produse și servicii statistice (3)

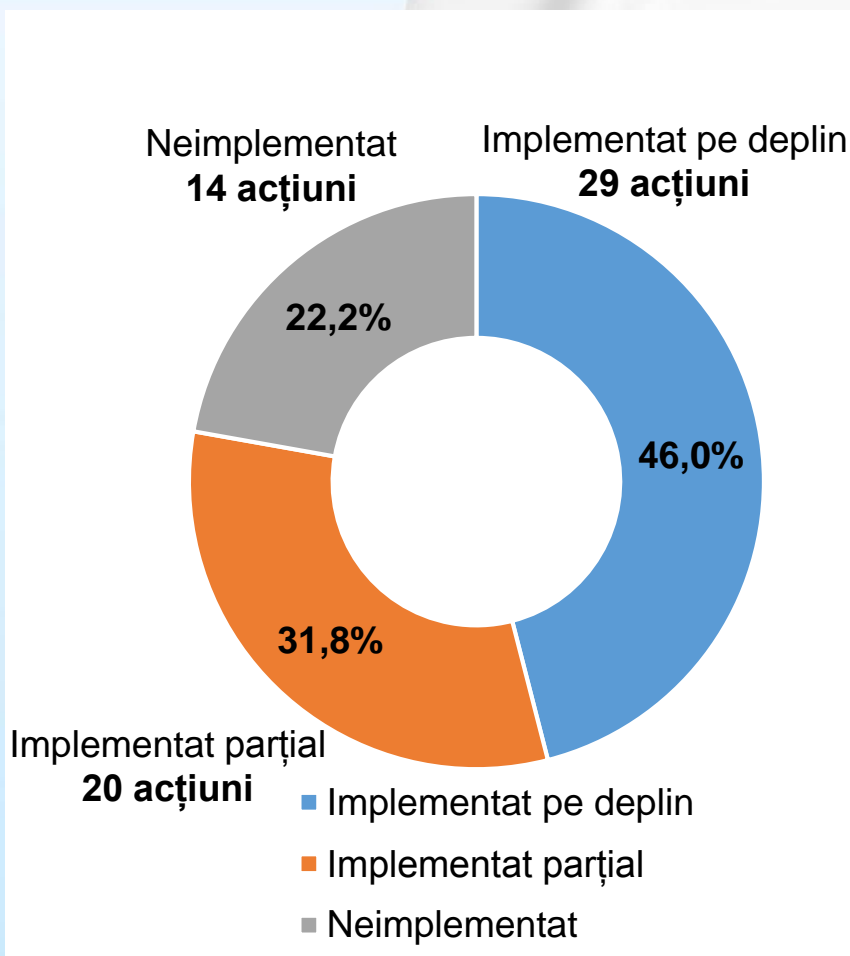
- Elaborat setul de 33 de indicatori de dezvoltare durabilă și „economia verde”
- Elaborați și plasați pe pagina WEB indicatorii privind demografia întreprinderilor
- 14 indicatori noi privind activitatea întreprinderilor mici și mijlocii
- Cercetarea statistică în întreprinderi privind Dezvoltarea mediului de afaceri din perspectiva de gen
- Diseminare date statistice Nivelul sărăciei în Republica Moldova în 2014-2018
- Aplicate modificări în metodologia AFM
- Efectuate calculele cu privire la numărul populației cu utilizarea noțiunii de reședință obișnuită
- Elaborat un modul suplimentar despre “Influența pandemiei COVID-19 asupra gospodăriei”
- colectate în cadrul Anchetei Forței de Muncă informații adiționale despre cauzalitatea pandemiei de Covid-19 asupra situației pe piața muncii

Obiectivul 1. Statistica oficială aliniată la standardele de calitate internaționale

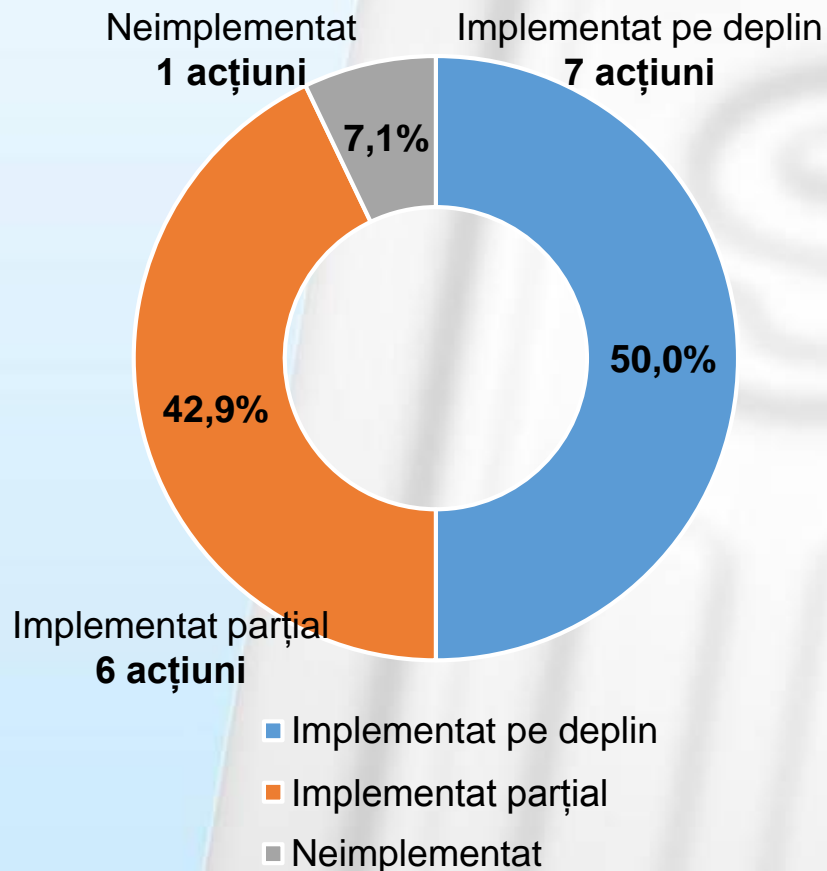
- Plasate în platforma guvernamentală raportare.gov.md 26 de formulare statistice
- Elaborat Nomenclator al unităților teritoriale statistice
- Creat noul eșantion master pentru cercetările din domeniul social
- Extrase 3 eșantioane noi pentru cercetările din domeniul agricol
- Elaborate metadatele pentru *Indicatori pe termen scurt în energetică, Cifra de afaceri în comerț și servicii, Protecția aerului atmosferic, formarea și utilizarea deșeurilor*
- Aprobate 7 metodologii, pe diverse domenii
- Realizat schimb de date prin intermediul platformei Mconnect
- Intranet implementat
- Elaborată și aprobată o nouă versiune a Clasificatorului național al cheltuielilor și veniturilor gospodăriilor casnice

Obiectivul 1.2. Produsele și serviciile statistice diversificate, dezvoltate și consolidate

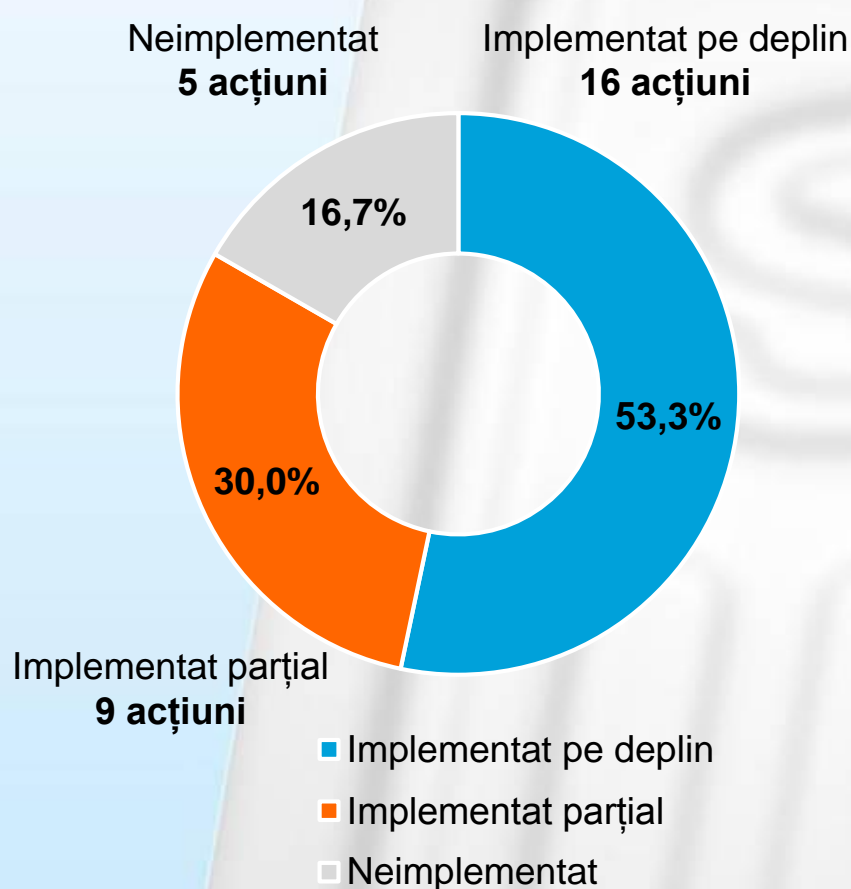
- Indicatori privind activitatea de inovare elaborați și diseminați conform standardelor EUROSTAT
- Elaborat Produsul Regional Brut pentru perioada 2013-2017
- Cercetarea statistică privind Tranziția de la muncă la pensionare în conformitate cu normele UE (modul adițional la Ancheta Forței de Muncă)
- Actualizat instrumentarul statistic și aplicat pentru cercetarea exportului și importului de servicii (formularele rapoartelor statistice modificate)
- Reorganizate cercetările statistice selective în agricultură și revizuite chestionarele

Obiectivul 1.3. Datele și informațiile statistice eficient diseminate și utilizate în societate

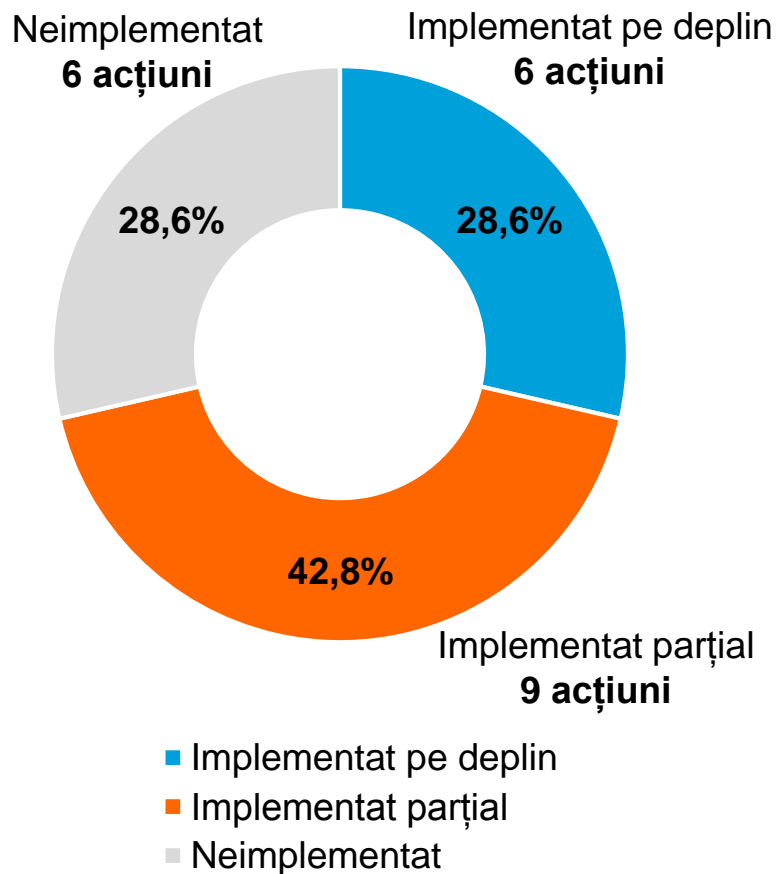
- Banca de date a fost actualizată conform calendarului de diseminare, în anul 2018 au fost adăugate 20 tabele noi, în anul 2019 – 165, în ianuarie-septembrie 2020 – 23
- plasate noi produse statistice pe site-ul BNS (infografice, aplicații noi de vizualizare a datelor, etc.)
- Dezvoltate capacitățile specialiștilor în utilizarea programului PC-Axis și Adobe InDesign, Excel
- elaborate 4 metadate de referință noi pentru utilizatori (Mobilitatea salariaților, Cifra de afaceri în comerț și servicii, Indicatori pe termen scurt în industrie, Indicatori pe termen scurt în energie).
- Organizate 5 seminare, 12 evenimente cu participarea altor producători de statistici oficiale
- Instruite 104 persoane, reprezentanți ai APL de nivelul I și II din mai multe localități a țării (nord, centru și sud)

Obiectivul 2.1. Sistemul statistic național consolidat sub aspect organizațional, operațional și funcțional

- Legea cu privire la statistica oficială aprobată;
- Consiliul Național pentru Statistică (CNS) creat;
- Program anual de lucrări statistice realizat în termene stabilite;
- Realizate: Mese rotunde, conferințe de presă, alte evenimente de informare continuă a publicului larg și a Guvernului privind activitatea sistemului statistic național;
- Elaborat Programul de pregătire și de instruire continuă a personalului din domeniul statistic;
- Realizate instruirii pentru specialiștii începători și cu experiență;
- Elaborate proiecte, atrasă asistență tehnică pentru dezvoltarea și modernizarea sistemului statistic național

Obiectivul 2.2. Rolul consolidat de coordonator pentru sistemul statistic național al Biroului Național de Statistică

- Efectuate mese-rotunde, traininguri, ateliere de lucru, cursuri de instruire vizând pregătirea metodologică și tehnică a membrilor sistemului statistic național de către Biroul Național de Statistică
- Create grupuri specifice cu utilizatorii și respondenții pe domeniile: statistica întreprinderilor, agricultură, mediu, social, în cadrul avizării anuale a PLS
- Organizate ședințe cu alți producători de statistică oficială privind Codul de Practici a Statisticii Europene
- Elaborate rapoarte de monitorizare a implementării SD SSN, Planului de acțiuni la Strategia de dezvoltare a sistemului statistic național (multianual și anual), a programelor de lucrări statistice anuale

Provocări(1)

- Nivelul inadecvat de dezvoltare a sistemului TIC (echipament și soft)
- Piedici în reducerea sarcinii informaționale asupra respondenților
- Accesul limitat al BNS la Surse de Date Administrative (SDA)
- Creșterea ratei de non-răspuns (în special în cercetările în gospodării)

Provocări (2)

- **Provocări ce țin de resurse umane**
- **Implementarea cu întârziere a unor proiecte de asistență tehnică**
- **Impedimente în activitatea BNS în condițiile pandemiei de COVID 19**

Provocări ce împiedică reducerea sarcinii informaționale asupra respondenților statistici

- **Solicitări (inclusiv ad-hoc) din partea partenerilor, e.g. din cadrul administrației publice de includere de noi indicatori în rapoartele statistice existente sau implementarea unor cercetări noi**
- **Ghișeul unic de raportare gestionat de Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe (raportare.gov.md) are constrângeri importante de funcționare, e.g. ce țin de:**
 - Posibilitatea de dezvoltare și modernizare în continuare a serviciilor de colectare on-line a datelor statistice prin intermediul Ghișeului
 - Colectarea datelor de la toate categoriile de respondenți (inclusiv celor care dispun de semnătură electronică)
 - Pre-completarea chestionarelor statistice cu unii indicatorii deja disponibili
- **Dificultăți în accesarea SDA în scopuri statistice**

Dificultăți în accesarea SDA în scopuri statistice

- **Constrângeri de ordin legislativ, care împiedică accesul BNS la date administrative, inclusiv date la nivel individual**
- **Conținutul și formatul datelor disponibile în SDA deseori nu corespunde rigorilor statistice și nu este documentat corespunzător**
- **Dificultăți operaționale în ceea ce privește capacitățile instituțiilor în executarea reglementărilor legale și executarea tehnică a web-serviciilor solicitate de consumatorii de date prin Mconnect**
- **Piedici de ordin instituțional în accesarea datelor administrative (e.g. Centrul Național de Protecție a Datelor cu Caracter Personal, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)**

Problema cadrelor (1)

Dificultăți cauzate de insuficiența personalului

- Unele activități din Strategie sunt la etapa inițială de realizare sau nu au fost inițiate
- Executarea cu depășire a termenelor unor activități din cadrul Programelor anuale de lucrări statistice
- Asimilarea redusă a cunoștințelor în cadrul proiectelor de asistență tehnică

Problema cadrelor (2)

Factori de constrângere

- Nivelul necompetitiv de salarizare a specialiștilor BNS în comparație cu alte organe ale administrației publice centrale provoacă dificultăți în angajarea de personal, în special a tinerilor specialiști, precum și menținerea cadrelor cu calificare înaltă.
- Moratoriul stabilit privind încadrarea personalului din sectorul bugetar în funcțiile vacante.
- Lipsa unui centru de instruire continuă în cadrul SSN.

Priorități: îmbunătățirea comunicării și diseminării informației statistice

- **Îmbunătățirea metodelor de comunicare și diseminare a informației statistice în cadrul SSN**
 - Sondaje de opinie
 - Focus-grupuri
 - Training-uri , ateliere de lucru, etc.
- **Extinderea Băncii de date statistice**
- **Utilizarea GIS**
- **Modernizarea site-lui BNS**
- **Diseminarea coordonată a statisticilor în cadrul SSN**

Priorități: cadrul legal & normativ

- **Ajustarea cadrului legal (Legii 93/2017, alte), în special pentru asigurarea unui acces sigur la SDA în scopuri statistice, soluționarea contradicțiilor ce țin de diseminarea datelor statistice și a situațiilor financiare**
- **Elaborarea și adoptarea Legii cu privire la Recensământul Populației și al Locuințelor**
- **Adoptarea actelor normative secundare necesare implementării Legii nr.93 din 26 mai 2017 cu privire la statistica oficială, e.g.:**
 - **Crearea cadrului normativ privind identificarea și certificarea producătorilor de statistici oficiale în corespundere cu standardele și bunele practici internaționale, în special cele europene, elaborarea listei producătorilor de statistici oficiale, precum și a Regulamentului respectiv**
 - **Elaborarea Regulamentului de acces la microdate cu asigurarea confidențialității datelor statistice**

Priorități: Infrastructură și procese statistice (1)

- **Modernizarea infrastructurii tehnice:**
 - a sistemului TIC
 - dezvoltarea raportării electronice (CAWI)
 - implementarea noilor metode de colectare a datelor bazate pe tehnologii noi, cu utilizarea: CATI, CAPI, GIS
- **Colaborarea cu partenerii în vederea excluderii dublării informației și a indicatorilor statistici cu valoare informațională redusă; revizuirea și perfecționarea instrumentarului statistic în vederea reducerii presiunii informaționale asupra respondenților**
- **Soluționarea problemelor ce țin de accesul la SDA, ce ar permite utilizarea acestora în scopuri statistice pentru reducerea presiunii asupra respondenților și producerea de noi statistici și în mod mai eficient; accesul la date individuale privind traversarea frontierei de stat, deținute de IGPF, necesare pentru calcularea indicatorilor ce țin de numărul populației cu reședință obișnuită**

Priorități: Infrastructură și procese statistice (2)

- Măsurarea sarcinii informaționale asupra respondenților cu utilizarea metodelor cantitative și monitorizarea acestora
- Implementarea sistemului de management al calității în sistemul statistic național (documentarea metodologiilor și proceselor statistice, monitorizarea și evaluarea calității proceselor, etc.)
- Pregătirea către Runda mondială 2020 a recensămintelor (populației, locuințelor, agricol);
- Dezvoltarea și implementarea noului EMDOS pentru cercetările în gospodăriile populației (CBGC și AFM)
- Reproiectarea proceselor statistice pentru eficientizarea activității statistice
- Producerea și diversificarea indicatorilor statistici aplicând metodologiile europene și internaționale, dar și asigurarea dezagregării mai detaliate (aspect regional, gender s.a.)

Priorități: dezvoltarea resurselor umane

- Colaborarea cu instituțiile de resort în vederea:
 - îmbunătățirii sistemului de salarizare a specialiștilor BNS
 - modificării structurii BNS
 - modificării moratoriului stabilit privind încadrarea personalului din sectorul bugetar ce ar permite completarea a cel puțin 50 la sută din posturile vacante
 - acordării posibilității BNS de realoca unitățile de personal între subdiviziunile teritoriale și aparatul central al BNS
- Dezvoltarea planului de carieră pentru angajații în statistică
- Crearea unui centru de instruire continuă în cadrul SSN cu suportul partenerilor de dezvoltare

Planificare strategică

- **Evaluarea finală a implementării Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2016-2020**
- **Cu privire la Strategia de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național pentru următoarea perioadă (de 5 ani?) – pentru discuții.**

**Mulțumim
pentru atenție!**

